

AUDITOR-GENERAL OF SOUTH AFRICA**NO. 526****01 APRIL 2019****Public Audit Act, 2004 (Act No. 25 of 2004): Material Irregularity Regulations**

I, Thembekile Makwetu, Auditor-General of South Africa, in terms of section 52 of the Public Audit Act, 2004 (Act No. 25 of 2004), read together with the respective sections indicated in the regulations below, do hereby make the regulations and annexures set out in the schedule hereto.

SCHEDULE**Table of contents Regulations****PART 1: SHORT TITLE AND DEFINITIONS**

1. Short title
2. Definitions

PART 2: MATERIAL IRREGULARITY

3. Material irregularity
4. Decision on material irregularity

PART 3: REFERRAL

5. Process for referral of suspected material irregularity
6. Investigation by public body
7. Outcome of investigation

PART 4: REMEDIAL ACTION

8. Implementation of recommendation in audit report
9. Failure to implement recommendation in audit report
10. Implementation of remedial action
11. Process for remedial action not involving financial loss

PART 5: CERTIFICATE OF DEBT

12. Certificate of debt
13. Notice of consideration by Auditor-General in respect of issuing certificate of debt
14. Written representations submitted by accounting officer, accounting authority or members of accounting authority
15. Invitation to make oral representation
16. Advisory committee
17. Oral representations
18. Consideration of oral representations by advisory committee and report to Auditor-General
19. Issuing certificate of debt
20. Collection of amount specified in certificate of debt

ANNEXURE

Annexure   Certificate of debt

PART 1: SHORT TITLE AND DEFINITIONS**Short title**

1. These regulations are the Material Irregularity Regulations.

Definitions

2. In these regulations, unless the context indicates otherwise, any word or expression to which a meaning has been assigned in the Public Audit Act, 2004 (Act No. 25 of 2004) has the same meaning, and –

"**Act**" means the Public Audit Act, 2004;

"**advisory committee**" means the advisory structure contemplated in section 5(2)(b) of the Act;

"**certificate of debt**" means a certificate issued in terms of section 5B(1) of the Act;

"**directive**" means a directive contemplated in section 5A(3) of the Act relating to a financial loss;

"**document**" includes any recorded information, regardless of the form or medium thereof;

"**governing legislation**" means any legislation which establishes a public body or which provides for that public body's mandate, functions, powers, rights, duties or obligations;

"**in writing**" includes any electronic means recognised by the Electronic Communications and Transactions Act, 2002 (Act No. 25 of 2002);

"**person**" means a person as defined in section 2 of the Interpretation Act, 1957 (Act No. 33 of 1957); and

"**public body**" means any organ of state as defined in section 239 of the Constitution of the Republic of South Africa, 1996, and any entity referred to in section 4(3) of the Act, irrespective of whether that entity is situated in the Republic or elsewhere.

PART 2: MATERIAL IRREGULARITY

Material irregularity

3.(1) This Part must be read together with sections 4, 5(1)(d), 5(1A), 5A, 20(4) and 52(1A) of the Act.

(2) If the Auditor-General in an audit conducted by the Auditor-General suspects or has determined that a material irregularity has or is taking place, he or she must forthwith in writing –

- (a) notify the accounting officer or accounting authority of that auditee, as the case may be, of his or her determination in that regard;
- (b) provide that accounting officer or that accounting authority with any relevant information;
- (c) invite that accounting officer or that accounting authority to within a period stipulated by the Auditor-General make written submissions and provide

substantiating documents in respect of the material irregularity or suspected material irregularity on –

- (i) whether the circumstances which led to the material irregularity or suspected material irregularity that took place have been addressed appropriately and no longer exist;
- (ii) whether appropriate steps have been taken to address the material irregularity or suspected material irregularity, and the outcomes thereof, if any;
- (iii) whether, if applicable, appropriate steps have been taken for the prevention of any loss or harm as a result of the material irregularity or suspected material irregularity, or for the recovery of any loss suffered;
- (iv) whether, if applicable, appropriate steps have been taken against any person responsible for the material irregularity or suspected material irregularity;
- (v) whether appropriate steps have been taken to prevent a re-occurrence of the material irregularity or suspected material irregularity;
- (vi) any other relevant issue pertaining to the material irregularity or suspected material irregularity.

(3) If that accounting officer or that accounting authority fails or refuses to make submissions contemplated in paragraph (c) of subregulation (2), or fails to do so within the period stipulated by the Auditor-General, the Auditor-General may proceed on the basis that the accounting officer or accounting authority failed to take appropriate steps to address the material irregularity or the suspected material irregularity.

Decision on material irregularity

4.(1) The Auditor-General, when exercising his or her discretion to determine whether a suspected material irregularity identified during an audit performed under the Act should be referred to a public body for investigation, must take all relevant factors into account, which may include –

- (a) whether the suspected material irregularity is already subject to an investigation by any other public body empowered to do so, or by a court of law;

- (b) whether any other public body is better positioned to investigate the matter and if applicable, to take appropriate actions in accordance with its mandate, functions and powers provided for in law;
  - (c) whether the actions taken by the accounting officer or accounting authority were appropriate, adequate and effective, and taken in time to prevent any loss, misuse or harm, or to recoup any loss and to ensure that appropriate steps have been taken or are being taken against the responsible person;
  - (d) the actual or suspected involvement of the accounting officer or accounting authority, the executive authority or any other political office bearers in any transaction or circumstance which constitutes or contributes to the material irregularity.
- (2) The Auditor-General may include information on a referral made in terms of section 5(1A) of the Act in the audit report of the relevant auditee.
- (3) Without limiting the powers of the Auditor-General, he or she may make recommendations in the audit report in accordance with section 20(4) of the Act on the actions that the accounting officer or accounting authority ought to take to address a material irregularity or any aspect of a material irregularity which has not been referred to a public body.
- (4) The Auditor-General may investigate a material irregularity which was not referred to a public body in accordance with section 5(1)(d) of the Act.

PART 3: REFERRAL

Process for referral of suspected material irregularity

- 5.(1) This Part must be read together with sections 5(1)(d), 5(1A), 52(1) and 52(1A) of the Act.
- (2) The Auditor-General may for purposes of section 5(1A) of the Act refer a suspected material irregularity to more than one public body for investigation, with each public body investigating the aspects of the suspected material irregularity that falls within its respective mandate.
- (3) The Auditor-General, if he or she has decided to refer a suspected material irregularity to a relevant public body for investigation, must submit that referral to that public body in writing, including –
- (a) full details of the background to and the circumstances pertaining to the suspected material irregularity;
  - (b) any relevant supporting documents; and

- (c) a request for reporting on progress by the public body at intervals determined by the Auditor-General and to be informed of the outcome of the investigation.
- (4) The Auditor-General, if he or she has decided to refer a suspected material irregularity to a public body for investigation, must serve notice of the investigation on the accounting officer or the accounting authority, as the case may be, and, if applicable, on the executive authority of that auditee who must also be provided with sufficient information to explain the purpose and importance of the notice.
- (5) A public body to whom the Auditor-General has referred a suspected material irregularity for investigation must forthwith acknowledge receipt of the referral in writing and must after receipt of the referral inform the Auditor-General –
- (a) if the matter does not fall within its mandate provided for in law to conduct the investigation, or its functions or powers will not permit an effective investigation of the referred suspected material irregularity, of those circumstances;
  - (b) if it is able to conduct an investigation, of the date when its investigation is to commence.
- (6) The Auditor-General may agree with a public body on measures or processes to facilitate the implementation of section 5(1A) of the Act and this regulation, but such agreement may not be in conflict with the Act, these Regulations or any other applicable legislation.

Investigation by public body

- 6.(1) A public body to whom the Auditor-General has referred a suspected material irregularity for investigation in accordance with regulation 5(2), must –
- (a) conduct an investigation and, if applicable, take appropriate action in accordance with its mandate, functions and powers provided for in law;
  - (b) on the dates contemplated in regulation 5(3)(c) report on progress to the Auditor-General;
  - (c) if delays occur in completing the investigation, timeously in writing inform the Auditor-General of the reasons for the delays;
  - (d) if the investigation have been finalised, in writing inform the Auditor-General of the outcome thereof and of any other action taken by that public body in accordance with its governing legislation;
  - (e) if further action has been taken, in writing inform the Auditor-General of –

- (i) the details of any proceedings it has instituted against an auditee or any other person, following the outcome of the investigation; and
- (ii) the details of the outcomes of any proceedings contemplated in subparagraph (i);

and

- (f) in writing inform the Auditor-General of any other matter which may be relevant to the referral.

(2) A public body which has completed an investigation must in addition to its duties referred to in subregulation (1) in accordance with its mandate and powers publish the investigation report or make known its findings, unless legislation provides otherwise, in any manner it deems appropriate in the circumstances or in a manner agreed with the Auditor-General.

Outcome of investigation

7. Without limiting any rights, the Auditor-General may during any subsequent audit of an auditee take the outcome of an investigation by a public body and any action flowing from such an investigation into account to determine whether any further actions are required in terms of the Act.

PART 4: REMEDIAL ACTION

Implementation of recommendation in audit report

8.(1) This Part must be read together with sections 5(1)(d), 5(1B), 5A, 20(4), 52(1) and 52(1A) of the Act.

(2) If the Auditor-General has made a recommendation in the audit report contemplated in section 20(4) of the Act relating to a material irregularity, the accounting officer or accounting authority, as the case may be, must within the period stipulated in the audit report for purposes of section 5A(1) of the Act, submit –

- (a) documents to the Auditor-General substantiating the implementation of that recommendation, and any other information that is relevant to the recommendation; or
- (b) if that accounting officer or that accounting authority has failed to implement that recommendation, the reasons for the failure to do so.

Failure to implement recommendation in audit report

9.(1) Should the accounting officer or accounting authority of an auditee, as the case may be, fail to comply with regulation 8(2)(a), or fail to implement the recommendation in the audit report to the Auditor-General's satisfaction, the Auditor-General must inform that accounting officer or that accounting authority, and, if applicable, the executive authority of that auditee of -

- (a) the reasons for taking remedial action;
- (b) the remedial action required to be taken by that accounting officer or that accounting authority;
- (c) the timeframe for implementing and reporting on the remedial action; and
- (d) the consequences for failure to implement the remedial action timeously.

(2) If the remedial action referred to in subregulation (1) includes a directive, that directive may provide -

- (a) details of the material irregularity which resulted in the financial loss;
- (b) instructions on the factors to be taken into account when determining the amount of the loss;
- (c) instructions on the time intervals for and the frequency of reporting to the Auditor-General by the accounting officer or accounting authority, as the case may be, on progress in recovering the amount lost;
- (d) information drawing the attention of that accounting officer or that accounting authority to the provisions of section 5B of the Act; and
- (e) for any other matter the Auditor-General deems necessary.

(3) This regulation must not be interpreted so as to prevent the referral of a suspected material irregularity in terms of section 5(1A) of the Act and in accordance with Part 3.

Implementation of remedial action

10.(1) The accounting officer or accounting authority of the auditee, as the case may be, must within the period stipulated by the Auditor-General provide the Auditor-General with documents substantiating -

- (a) the details of any steps taken to implement the required remedial action;
- (b) the outcome of the remedial action taken;

- (c) if applicable, the factors taken into account when determining the amount of the financial loss in accordance with the directive, the methodology, process and calculations adopted to determine the amount and the amount so determined; and
  - (d) if applicable, confirmation that appropriate steps have been taken to recover any amount due to the State.
- (2) If that accounting officer or that accounting authority fails or refuses to submit the documents contemplated in subregulation (1), or fails to do so within the period stipulated by the Auditor-General, the Auditor-General may proceed on the basis that the auditee has not implemented the required remedial action.
- (3) After receipt of the documents contemplated in subregulation (1), if any, the Auditor-General must –
- (a) determine whether the required remedial action has been implemented by that accounting officer or that accounting authority; and
  - (b) within a reasonable time in writing notify that accounting officer or that accounting authority and, if applicable, the executive authority of that auditee, of his or her determination in this regard.
- (4) If that accounting officer or that accounting authority fails to determine the financial loss contemplated in subregulation (1)(c) or if the Auditor-General is of the opinion that the financial loss has not been accurately determined, the Auditor-General may itself determine the amount of the financial loss.

Process for remedial action not involving financial loss

11.(1) This Regulation must be read with section 5A(2) and 52(1) of the Act.

- (2) If the Auditor-General has determined that the required remedial action has not been implemented by the accounting officer or the accounting authority, as the case may be, but that the material irregularity has not resulted or is not likely to result in a financial loss to the State, the Auditor-General may take further appropriate action, which may include –
- (a) notification of the executive authority, relevant legislature or any appropriate body of the failure by the accounting officer or accounting authority to implement the remedial actions;
  - (b) legal action; or
  - (c) anything else contemplated in section 5(2)(c) of the Act.

PART 5: CERTIFICATE OF DEBT**Certificate of debt**

- 12.(1)** This Part must be read together with sections 5(2)(b), 5A(3), 5B and 52(1A) of the Act.
- (2) For purposes of this Part, “accounting officer” also includes a former accounting officer, and “member of the accounting authority” also includes a former member of the accounting authority.
- (3) The Auditor-General must when issuing a certificate of debt where an accounting officer or accounting authority, as the case may be, has failed to comply with remedial action, do so in accordance with the procedures provided for in this Part and in subsections (4), (5) and (6) of section 5B of the Act.

Notice of consideration by Auditor-General in respect of issuing certificate of debt

13. The Auditor-General must when he or she is considering the issuing of a certificate of debt to an accounting officer, accounting authority or individual members of an accounting authority, as the case may be, who or which has failed to implement the remedial action contemplated in section 5A of the Act –

- (a) give notice to that accounting officer, that accounting authority or those members of that accounting authority that he or she is considering doing so;
- (b) inform that accounting officer, that accounting authority or those members of that accounting authority of the reasons for considering the issuing of a certificate of debt;
- (c) indicate the amount in respect of which the certificate of debt is to be issued;
- (d) invite that accounting officer, that accounting authority or those members of that accounting authority to submit written representations on the matter to the Auditor-General within 20 days from the date of that notice;
- (e) draw the attention of that accounting officer, that accounting authority or those members of that accounting authority to the provisions of section 5B of the Act;
- (f) if applicable, inform individual members of an accounting authority that each of them may be held personally liable for any loss, jointly and severally; and
- (g) provide any other information the Auditor-General may deem necessary.

Written representations to be submitted by accounting officer, accounting authority or members of accounting authority

14.(1) The accounting officer, accounting authority or individual members of an accounting authority, as the case may be, must within 20 days of the date of the notice submit the written representations contemplated in regulation 13(d), which may also include documents or information on the material irregularity which had not previously been submitted to the Auditor-General.

(2) In the event that that accounting officer, that accounting authority or those members of that accounting authority fail to submit written representations contemplated in subregulation (1), or fail to do so within the stipulated period, the Auditor-General may proceed on the basis that that accounting officer, that accounting authority or those members of that accounting authority have no objection to the issuing of a certificate of debt.

Invitation to make oral representation

15. (1) After consideration of the written representations submitted by the accounting officer, the accounting authority or the individual members of an accounting authority, as the case may be, if any, the Auditor-General must within a reasonable time in writing inform that accounting officer, that accounting authority or those members of that accounting authority of the outcome of the assessment of the representations contemplated in regulation 14(1), indicating –

- (a) whether or not the Auditor-General is still considering issuing a certificate of debt; and
- (b) if he or she is still considering issuing a certificate of debt, the reasons for his or her decision.

(2) In the event that the Auditor-General after consideration of the written representations contemplated in regulation 14(1) is still considering issuing a certificate of debt, he or she must in writing issue an invitation to that accounting officer, that accounting authority or those members of that accounting authority to make oral representations to an advisory committee established in terms of section 5(2)(b) of the Act -

- (a) providing details of the arrangements for the date and venue of the oral representation; and
- (b) indicating the date by which that accounting officer, that accounting authority or those members of that accounting authority have to notify the Auditor-General of his, her, their or its intention to make oral representations.

Advisory committee

16.(1) If the accounting officer, the accounting authority or individual members of an accounting authority, as the case may be, have indicated that he, she or it intends to make oral representations as contemplated in section 5B(5)(a) of the Act, the Auditor-General must in terms of section 5(2)(b) of the Act appoint an advisory committee for purposes of a hearing on oral representations.

- (2) The advisory committee must consist of –
- (a) a person in possession of a South African law degree or a law degree recognised in South Africa, who is the chairperson of the advisory committee;
  - (b) an auditor registered in terms of the Auditing Profession Act, 2005 (Act No. 26 of 2005); and
  - (c) any other person or persons the Auditor-General in his or her sole discretion deems necessary.
- (3) The members of the advisory committee are appointed and remunerated in accordance with the terms and conditions determined by the Auditor-General.
- (4) Any person who in principle agrees to his or her appointment to an advisory committee must before his or her formal appointment by the Auditor-General, and prior to each hearing, declare any potential conflicts of interest.

Oral representations

17.(1) The hearing on the oral representations must be conducted in accordance with applicable law and the rules of natural justice.

- (2) The Auditor-General must timeously provide –
- (a) the members of the advisory committee with all relevant information pertaining to the matter; and
  - (b) the accounting officer, the accounting authority or the individual members of an accounting authority, as the case may be, with any documents not yet provided to him, her, them or it, or which cannot reasonably be expected to be in his, her, their or its possession.
- (3) Subject to subregulation (1), no employee of the Auditor-General or any other person may prior to the hearing on oral representations brief or otherwise interact with the advisory committee on the merits of the matter to be heard by it.

- (4) During the hearing on the oral representations the accounting officer, accounting authority or the individual members of the accounting authority have the right to legal representation at his, her, its or their own expense.
- (5) The members of the advisory committee may subject to directions by the chairperson of that committee ask any question or require explanations in respect of any issue relevant to the matter before the advisory committee.
- (6) Subject to the direction of the chairperson of the advisory committee, that accounting officer, that accounting authority or those members of that accounting authority may submit written documents which may not previously have been included in the written submissions contemplated in regulation 13(d).
- (7) Employees of the Auditor-General may in the sole discretion of the chairperson of the advisory committee attend the hearing on the oral representation, but such employees may not speak or submit any documents to the advisory committee, unless the chairperson of the advisory committee in his or her sole discretion permits otherwise.
- (8) The Auditor-General must provide devices for an audio recording of the hearing, and the Auditor-General must upon written request by that accounting officer, that accounting authority or those members of that accounting authority in question forthwith and at no cost provide a copy of the recording of the hearing to that accounting officer, that accounting authority or those members of that accounting authority.
- (9) If that accounting officer, that accounting authority or those members of that accounting authority fail or refuse to attend a hearing on oral representations, the advisory committee must in writing report that fact to the Auditor-General and the Auditor-General may proceed on the basis that that accounting officer, that accounting authority or those members of that accounting authority have abandoned his, her, their or its right to make oral representations.

Consideration of oral representations by advisory committee and report to Auditor-General

18.(1) The advisory committee must, when considering the oral representations contemplated in regulation 17, take into account –

- (a) all information provided to it by the Auditor-General prior to the hearing of the oral representations;
- (b) the oral representations made by the accounting officer, the accounting authority or the individual members of an accounting authority, as the case may be, and any

document submitted by that accounting officer, that accounting authority or those members of that accounting authority;

- (c) any norms and standards determined by the Auditor-General for this purpose, if any;
- (d) any applicable law; and
- (e) any other relevant factors.

(2) The advisory committee must within a period determined in writing by the Auditor-General submit its findings and recommendations to the Auditor-General on the oral representations made by that accounting officer, that accounting authority or those members of that accounting authority for consideration by the Auditor-General.

Issuing certificate of debt

19.(1) For purposes of this regulation and regulation 20, “accounting authority” means every person who was a member of the accounting authority during the period when the remedial action should have been implemented, and such person is jointly and severally liable for the payment of an amount determined in terms of any applicable law.

(2) The Auditor-General must within a reasonable period -

- (a) consider the findings and recommendations of the advisory committee contemplated in regulation 18(2); and
- (b) in terms of section 5B(1) of the Act but subject to subregulation (3), take a decision in respect of issuing a certificate of debt to the accounting officer or the individual members of that accounting authority, as the case may be.

(3) If applicable, the Auditor-General must when taking the decision contemplated in subregulation (2)(b) disregard the fact that a person who was an employee of the auditee or a member of the accounting authority, as the case may be, during the period when the remedial action should have been implemented, at the time of taking that decision no longer is such an employee or member.

(4) The Auditor-General must within a reasonable period and in writing inform that accounting officer or those members of that accounting authority of his or her decision on the issuing of the certificate of debt.

(5) If the Auditor-General has decided to issue the certificate of debt, he or she must –

- (a) in accordance with section 5B(1) of the Act, cause the certificate of debt to be served on that accounting officer or those members of that accounting authority ; and

- (b) in accordance with section 5B(2) of the Act, cause a copy of the certificate of debt to be served on the executive authority of the auditee,
together with –
  - (i) reasons for his or her decision; and
  - (ii) the date by when or intervals when that executive authority must in writing inform the Auditor-General of progress in complying with or executing the certificate of debt.
- (6) The certificate of debt contemplated in subregulation (5) –
  - (a) must be in the form provided for in the Annexure;
  - (b) must be signed by the person appointed as Auditor-General.

Collection of amount specified in certificate of debt

- 20.(1)** The accounting officer or members of the accounting authority specified in the certificate of debt must pay the amount stipulated in that certificate of debt to the State.
- (2) The executive authority contemplated in section 5B(2) must within a period stipulated by the Auditor-General and thereafter at regular intervals as stipulated by the Auditor-General in the certificate of debt in writing submit progress reports to the Auditor-General on the recovery of the amount specified in the certificate of debt.
- (3) If the executive authority fails to comply with subregulation (2) or if inadequate progress is made with the recovery of the amount, the Auditor-General must in writing inform that executive authority of his or her intention to report that failure to the relevant legislature.

ANNEXURE**CERTIFICATE OF DEBT****Issued in terms of section 5B(1) of the Public Audit Act, 2004 (Act No. 25 of 2004)**

1. I, the undersigned _____,
Auditor-General of the Republic of South Africa, hereby issue this Certificate of Debt in terms of
section 5B(1) of the Public Audit Act, 2004, in respect of the debtor and for the amount specified in
this Certificate.

2. Full names of debtor:

_____

Identity number (if available): _____

3. Amount of debt:

R _____

(in words) _____

_____

_____

_____

together with interest applicable to the period between 30 days after this Certificate has been
served on the debtor and the date of full payment of the debt due.

4. Details of material irregularity: (if empty see attached annexure)

_____

_____

_____

_____

_____

_____
_____
_____

5. The executive authority responsible for the auditee in respect of which the material irregularity referred to in paragraph 4 of this Certificate has taken place must in accordance with section 5B(2) of the Public Audit Act, 2004, collect the amount specified in paragraph 3 of this Certificate from the debtor referred to in paragraph 2 of this Certificate. The relevant executive authority must in terms of section 5B(3) of the Public Audit Act, 2004, keep me informed of progress made in collecting the amount due on or before _____ and thereafter at least every three months until the debt is paid in full, failing which the matter will be reported to the relevant legislature.

SIGNED this _____ day of _____ 20 _____

at _____

Signature: _____

Name: _____

Auditor-General of the Republic of South Africa

UDITEUR-GENERAAL VAN SUID-AFRIKA

NO. 526

01 APRIL 2019

Wet op Openbare Oudit, 2004 (Wet No. 25 van 2004):**Regulasies oor Wesenlike Onreëlmatighede**

Ek, Thembekile Makwetu, Ouditeur-Generaal van Suid-Afrika, het ingevolge artikel 52 van die Wet op Openbare Oudit, 2004 (Wet No. 25 van 2004), saamgelees met die onderskeie artikels soos in die regulasies hieronder aangedui, die regulasies en aanhangsel uitgevaardig wat in die bylae uiteengesit is.

BYLAE**Inhoudsopgawe****Regulasies****DEEL 1: KORT TITEL EN WOORDOMSKRYWINGS**

1. Kort titel
2. Woordomsrywings

DEEL 2: WESENLIKE ONREËLMATIGHEID

3. Wesenlike onreëlmatigheid
4. Besluit oor wesenlike onreëlmatigheid

DEEL 3: VERWYSING

5. Proses vir verwysing van vermoedelik wesenlike onreëlmatigheid
6. Ondersoek deur openbare liggaam

7. Uitslag van ondersoek

DEEL 4: REGSTELLEDE STAPPE

8. Toepassing van aanbeveling in ouditverslag
9. Versuim om aanbeveling in ouditverslag toe te pas
10. Toepassing van regstellende stappe
11. Proses vir regstellende stappe wat nie finansiële verlies behels nie

DEEL 5: SKULDSERTIFIKAAT

12. Skuldsertifikaat
13. Kennisgewing wanneer Ouditeur-Generaal oorweeg om skuldsertifikaat uit te reik
14. Geskrewe vertoë gerig deur rekenpligtige beampte, rekenpligtige gesag of lede van rekenpligtige gesag
15. Uitnodiging om mondelinge vertoë te rig
16. Advieskomitee
17. Mondelinge vertoë
18. Oorweging van mondelinge vertoë deur advieskomitee en verslag aan Ouditeur-Generaal
19. Uitreiking van skuldsertifikaat
20. Invordering van bedrag in skuldsertifikaat gespesifiseer

AANHANGSEL

Skuldsertifikaat

DEEL 1: KORT TITEL EN WOORDOMSKRYWINGS

Kort titel

1. Hierdie regulasies is die Regulasies oor Wesenlike Onreëlmatighede.

Woordomsrywings

2. In hierdie regulasies het 'n woord waaraan 'n betekenis in die Wet op Openbare Oudit, 2004 (Wet No. 25 van 2004) geheg word, daardie betekenis, en tensy uit die samehang anders blyk, beteken —

“**advieskomitee**” die raadgewende struktuur beoog in artikel 5(2)(b) van die Wet;

“**direktief**” 'n direktief beoog in artikel 5A(3) van die Wet wat met 'n finansiële verlies verband hou;

“**dokument**” sluit in enige vasgelegde inligting, ongeag die vorm of medium daarvan;

“**geldende wetgewing**” enige wetgewing wat 'n openbare liggaam skep of wat vir daardie openbare liggaam se mandaat, funksies, magte, regte, pligte of verpligtinge voorsiening maak.;

“**openbare liggaam**” enige staatsorgaan soos omskryf in artikel 239 van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996, en enige entiteit waarna in artikel 4(3) van die Wet verwys word, ongeag of daardie entiteit in die Republiek of elders geleë is;

“**persoon**” 'n persoon soos omskryf in artikel 2 van die Interpretasiewet, 1957 (Wet No. 33 van 1957); en

“**skriftelik**” sluit enige elektroniese middele in wat deur die Wet op Elektroniese Kommunikasie en Transaksies, 2002 (Wet No. 25 van 2002) gemagtig word, en “geskrewe” het 'n soortgelyk betekenis;

“**skuldsertifikaat**” 'n sertifikaat ingevolge artikel 5B(1) van die Wet uitgereik; en

“**Wet**” die Wet op Openbare Oudit, 2004.

DEEL 2: WESENLIKE ONREËLMATIGHEID

Wesenlike onreëlmatigheid

3.(1) Hierdie Deel moet met artikels 4, 5(1)(d), 5(1A), 5A, 20(4) en 52(1A) van die Wet saamgelees word.

(2) Indien die Ouditeur-Generaal tydens 'n oudit deur die Ouditeur-Generaal onderneem vermoed of vasstel dat 'n wesenlike onreëlmatigheid plaasvind of plaasgevind het, moet hy of sy onverwyld —

- (a) die rekenpligtige beampte of rekenpligtige gesag van daardie geouditeerde, na gelang van die geval, van sy of haar vasstelling in daardie opsig in kennis stel;
- (b) daardie rekenpligtige beampte of daardie rekenpligtige gesag van enige tersaaklike inligting voorsien;
- (c) daardie rekenpligtige beampte of daardie rekenpligtige gesag uitnoui om binne 'n tydperk deur die Ouditeur-Generaal bepaal skriftelike voorleggings en stawende

dokumente ten opsigte van die wesenlike onreëlmatigheid of vermoedelik wesenlike onreëlmatigheid te maak of voor te lê betreffende—

- (i) die vraag of die omstandighede wat gelei het tot die wesenlike onreëlmatigheid of vermoedelik wesenlike onreëlmatigheid wat plaasgevind het, toepaslik aangespreek is en nie meer teenwoordig is nie;
- (ii) die vraag of tersaaklike stappe geneem is wat die wesenlike onreëlmatigheid of vermoedelik wesenlike onreëlmatigheid aanspreek, en die resultate daarvan, indien enige;
- (iii) die vraag of, indien van toepassing, tersaaklike stappe geneem is om enige verlies of skade as gevolg van die wesenlike onreëlmatigheid of vermoedelik wesenlike onreëlmatigheid te voorkom, of vir die verhaling van enige verlies wat gely is;
- (iv) die vraag of, indien van toepassing, toepaslike stappe geneem is teen enige persoon wat vir die wesenlike onreëlmatigheid of vermoedelik wesenlike onreëlmatigheid verantwoordelik is;
- (v) die vraag of toepaslike stappe geneem is om 'n herhaling van die wesenlike onreëlmatigheid of vermoedelik wesenlike onreëlmatigheid te voorkom;
- (vi) enige ander tersaaklike aangeleentheid wat met die wesenlike onreëlmatigheid of vermoedelik wesenlike onreëlmatigheid verband hou.

(3) Indien daardie rekenpligtige beampte of daardie rekenpligtige gesag versuim of weier om die voorleggings beoog in paragraaf (c) van subregulasie (2) te maak, of versuim om dit te doen binne die tydperk deur die Ouditeur-Generaal bepaal, kan die Ouditeur-Generaal voortgaan op die basis dat die rekenpligtige beampte of rekenpligtige gesag versuim het om toepaslike stappe te neem om die wesenlike onreëlmatigheid of die vermoedelik wesenlike onreëlmatigheid aan te spreek.

Besluit oor wesenlike onreëlmatigheid

4.(1) Die Ouditeur-Generaal, wanneer hy of sy sy of haar diskresie uitoefen om te bepaal of 'n vermoedelik wesenlike onreëlmatigheid uitgewys tydens 'n audit kragtens die Wet na 'n openbare liggaam vir ondersoek verwys behoort te word, moet hy of sy alle tersaaklike faktore in ag neem, wat die volgende kan insluit:

- (a) of die vermoedelik wesenlike onreëlmatigheid reeds onderhewig is aan 'n ondersoek deur enige ander openbare liggaam wat gemagtig is om dit te doen, of deur 'n geregshof;
- (b) of enige ander openbare liggaam is beter geplaas is om die aangeleentheid te ondersoek en indien van toepassing, om toepaslike stappe te neem ooreenkomstig die liggaam se mandaat, funksies en magte soos in reg voor voorsiening gemaak word;
- (c) of die stappe geneem deur die rekenpligtige beampte of rekenpligtige gesag toepaslik, genoegsaam en effektief was, en betyds geneem is om enige verlies, misbruik of skade te voorkom, of om enige verlies te verhaal en te verseker dat toepaslike stappe teen die verantwoordelike persoon geneem is of word;
- (d) die daadwerklike of vermoede betrokkenheid van die rekenpligtige beampte of rekenpligtige gesag, die uitvoeringsgesag of enige ander politieke ampsbekleërs in enige transaksie of omstandighede wat die wesenlike onreëlmatigheid daarstel of daartoe bydra.

(2) Die Ouditeur-Generaal kan inligting ten opsigte van 'n verwysing wat ingevolge artikel 5(1A) van die Wet gemaak is, in die ouditverslag van die tersaaklike geouditeerde insluit.

(3) Sonder om die magte van die Ouditeur-Generaal in te kort, kan hy of sy aanbevelings in die ouditverslag ingevolge artikel 20(4) van die Wet maak ten opsigte van die stappe wat die rekenpligtige beampte of rekenpligtige gesag behoort te neem om aanspreek 'n wesenlike onreëlmatigheid of enige aspek van 'n wesenlike onreëlmatigheid wat nie na 'n openbare liggaam verwys is nie, aan te spreek.

(4) Die Ouditeur-Generaal kan 'n wesenlike onreëlmatigheid ondersoek wat nie na 'n openbare liggaam ingevolge artikel 5(1)(d) van die Wet verwys is nie.

DEEL 3: VERWYSING

Proses vir verwysing van vermoedelike wesenlike onreëlmatigheid

5.(1) Hierdie Deel moet met artikels 5(1)(d), 5(1A), 52(1) en 52(1A) van die Wet saamgelees word.

(2) Die Ouditeur-Generaal kan vir doeleindes van artikel 5(1A) van die Wet 'n vermoedelik wesenlike onreëlmatigheid na meer as een openbare liggaam vir ondersoek verwys, sodat elke

openbare liggaam daardie aspekte van die vermoedelik wesenlike onreëlmatigheid kan ondersoek wat binne elkeen se onderskeie mandaat val.

(3) Indien die Ouditeur-Generaal besluit het om 'n vermoedelik wesenlike onreëlmatigheid na 'n tersaaklike openbare liggaam vir ondersoek te verwys, moet hy of sy daardie verwysing skriftelik by daardie openbare liggaam indien, whereby ingesluit is –

- (a) volle besonderhede van die agtergrond van en die omstandighede wat met die vermoedelik wesenlike onreëlmatigheid verband hou;
- (b) enige tersaaklike ondersteunende dokumente; en
- (c) 'n versoek om van vordering deur die openbare liggaam ingelig te word met tussenposes deur die Ouditeur-Generaal vasgestel en van die resultate van die ondersoek.

(4) Indien die Ouditeur-Generaal besluit het om 'n vermoedelik wesenlike onreëlmatigheid na 'n openbare liggaam vir ondersoek te verwys, moet hy of sy 'n kennisgewing van die ondersoek op die rekenpligtige beampte of die rekenpligtige gesag, na gelang van die geval, en, indien van toepassing, op die uitvoeringsgesag van daardie geouditeerde laat bedien, wat ook van genoegsame inligting voorsien moet word wat die doel en die gewigtigheid van die kennisgewing verduidelik.

(5) 'n Openbare liggaam na wie die Ouditeur-Generaal 'n vermoedelik wesenlike onreëlmatigheid vir ondersoek verwys het, moet onverwyld skriftelik ontvangs van die verwysing erken en moet na ontvangs van die verwysing–

- (a) indien die aangeleentheid nie binne die liggaam se mandaat waarvoor daar regtens voorsiening gemaak word om die ondersoek te hou, val nie, of indien sy funksies of magte nie 'n effektiewe ondersoek van die vermoedelik wesenlike onreëlmatigheid wat na hom verwys is, tot gevolg sal hê nie, die Ouditeur-Generaal van daardie omstandighede in kennis stel;
- (b) indien die liggaam wel in staat is om 'n ondersoek te hou, die Ouditeur-Generaal van die datum waarop sy ondersoek begin, in kennis stel.

(6) Die Ouditeur-Generaal kan met 'n openbare liggaam op maatreëls of prosesse ooreenkom wat die toepassing van artikel 5(1A) van die Wet en hierdie regulasie sal bewerkstellig, maar sodanige ooreenkoms mag nie in konflik met die Wet, hierdie Regulasies of enige ander tersaaklike wetgewing wees nie.

Ondersoek deur openbare liggaam

6.(1) 'n Openbare liggaam na wie die Ouditeur-Generaal 'n vermoedelik wesenlike onreëlmatigheid vir ondersoek ingevolge regulasie 5(2) verwys het, moet –

- (a) 'n ondersoek hou en, indien van toepassing, toepaslike stappe neem ooreenkomstig sy mandaat, funksies en magte waarvoor daar regtens voorsiening gemaak is;
- (b) op die datums beoog in regulasie 5(3)(c) verslag aan die Ouditeur-Generaal doen met betrekking tot vordering;
- (c) indien verdragings in die voltooiing van die ondersoek voorkom, betyds skriftelik die Ouditeur-Generaal oor die redes vir die verdragings in kennis stel;
- (d) indien die ondersoek afgehandel is, die Ouditeur-Generaal skriftelik in kennis stel van die uitslag daarvan en van enige ander stappe deur daardie openbare liggaam ooreenkomstig sy geldende wetgewing geneem;
- (e) indien verdere stappe geneem is, die Ouditeur-Generaal skriftelik in kennis stel van –
  - (i) die besonderhede van enige verrigtinge wat teen 'n geouditeerde of enige ander persoon na die uitslag van die ondersoek ingestel is; en
  - (ii) die besonderhede van die resultate van enige verrigtinge beoog in subparagraaf (i);

en

- (f) die Ouditeur-Generaal skriftelik in kennis stel van enige ander aangeleentheid wat met betrekking tot die verwysing van toepassing kan wees.

(2) 'n Openbare liggaam wat 'n ondersoek afgehandel het moet benewens sy verpligtinge waarna in subregulasie (1) verwys word ooreenkomstig sy mandaat en magte die verslag van die ondersoek publiseer of sy bevindings bekend maak, tensy wetgewing anders bepaal, op enige wyse wat die liggaam in die omstandighede toepaslik vind of op 'n wyse waarop daar met die Ouditeur-Generaal ooreengekom is.

Uitslag van ondersoek

7. Sonder inkorting van enige regte, kan die Ouditeur-Generaal tydens enige daaropvolgende audit van 'n geouditeerde die uitslag van 'n ondersoek deur 'n openbare liggaam en enige stappe wat uit so 'n ondersoek voortgevloei het, in ag neem om te bepaal of enige verdere stappe ooreenkomstig die Wet vereis word.

DEEL 4: REGSTELLEDE STAPPE

Toepassing van aanbeveling in auditverslag

8.(1) Hierdie Deel moet met artikels 5(1)(d), 5(1B), 5A, 20(4), 52(1) en 52(1A) van die Wet saamgelees word.

(2) Indien die Ouditeur-Generaal 'n aanbeveling in die auditverslag beoog in artikel 20(4) van die Wet met betrekking tot 'n wesenlike onreëlmatigheid gemaak het, moet die rekenpligtige beampte of rekenpligtige gesag, na gelang van die geval, binne die tydperk in die auditverslag vir doeleindes van artikel 5A(1) van die Wet voorgeskryf, –

- (a) dokumente indien ter staving van die uitvoering van daardie aanbeveling, en enige ander tersaaklike inligting met betrekking tot die aanbeveling, by die Ouditeur-Generaal indien; of
- (b) indien daardie rekenpligtige beampte of daardie rekenpligtige gesag versuim het om daardie aanbeveling uit te voer, die redes vir die versuim om dit te doen.

Versuim om aanbeveling in auditverslag toe te pas

9.(1) Sou die rekenpligtige beampte of rekenpligtige gesag van 'n geouditeerde, na gelang van die geval, versuim om aan regulasie 8(2)(a) te voldoen, of versuim om die aanbeveling in die auditverslag tot die Ouditeur-Generaal se bevrediging toe te pas, moet die Ouditeur-Generaal daardie rekenpligtige beampte of daardie rekenpligtige gesag, en, indien van toepassing, die uitvoeringsgesag van daardie geouditeerde, in kennis stel van -

- (a) die redes waarom regstellende stappe geneem moet word;
- (b) die vereiste regstellende stappe wat deur daardie rekenpligtige beampte of daardie rekenpligtige gesag geneem moet word;
- (c) die tydsraamwerk vir uitvoering en verslagdoening met betrekking tot die regstellende stappe; en
- (d) die gevolge van versuim om die regstellende stappe betyds te neem.

(2) Indien die regstellende stappe waarna in subregulasie (1) verwys word 'n direktief insluit, kan daardie direktief voorsiening maak vir -

- (a) besonderhede van die wesenlike onreëlmatigheid wat die finansiële verlies tot gevolg gehad het;
- (b) instruksies aangaande die faktore wat vir die bepaling van die bedrag van die verlies in ag geneem moet word;

- (c) instruksies aangaande die tydstussenposes vir en die frekwensie van verslagdoening aan die Ouditeur-Generaal deur die rekenpligtige beampte of rekenpligtige gesag, na gelang van die geval, ten opsigte van vordering met die verhaling van die verlore bedrag;
  - (d) inligting wat die aandag van daardie rekenpligtige beampte of daardie rekenpligtige gesag op die bepaling van artikel 5B van die Wet vestig; en
  - (e) enige ander aangeleentheid wat die Ouditeur-Generaal nodig ag.
- (3) Hierdie regulasie moet nie uitgelê word as sou dit die verwysing van 'n vermoedelik wesenlike onreëlmatigheid ingevolge artikel 5(1A) van die Wet en ingevolge Deel 3 verhoed nie.

Toepassing van regstellende stappe

10.(1) Die rekenpligtige beampte of rekenpligtige gesag van die geouditeerde, na gelang van die geval, moet binne die tydperk deur die Ouditeur-Generaal voorgeskryf die Ouditeur-Generaal van stawende dokumente voorsien met betrekking tot -

- (a) die besonderhede van enige stappe wat geneem is om die vereiste regstellende stappe tot uitvoering te bring;
  - (b) die resultate van die regstellende stappe wat geneem is;
  - (c) indien van toepassing, die faktore wat by die bepaling van die bedrag van die finansiële verlies in ag geneem is ooreenkomstig die direktief, die metodologie, die proses en die berekenings toegepas om die bedrag vas te stel asook die bedrag aldus vasgestel; en
  - (d) indien van toepassing, bevestiging dat toepaslike stappe geneem is om enige bedrag aan die Staat verskuldig te verhaal.
- (2) Indien daardie rekenpligtige beampte of daardie rekenpligtige gesag versuim of weier om die dokumente beoog in subregulasie (1) in te dien, of versuim om dit binne die tydperk deur die Ouditeur-Generaal voorgeskryf te doen, kan die Ouditeur-Generaal op die basis voortgaan dat die geouditeerde nie die vereiste regstellende stappe geneem het nie.
- (3) Na ontvangs van die dokumente beoog in subregulasie (1), indien enige, moet die Ouditeur-Generaal –
- (a) bepaal of die vereiste regstellende stappe deur daardie rekenpligtige beampte of daardie rekenpligtige gesag geneem is; en

(b) binne 'n redelike tydperk daardie rekenpligtige beampte of daardie rekenpligtige gesag en, indien van toepassing, die uitvoeringsgesag van daardie geouditeerde, van sy of haar bepaling in daardie opsig skriftelik in kennis stel.

(4) Indien daardie rekenpligtige beampte of daardie rekenpligtige gesag versuim om die finansiële verlies beoog in subregulasie (1)(c) te bepaal, of indien die Ouditeur-Generaal van mening is dat die finansiële verlies nie akkuraat bepaal is nie, kan die Ouditeur-Generaal self die bedrag van die finansiële verlies bepaal.

Proses vir regstellende stappe wat nie finansiële verlies behels nie

11.(1) Hierdie Regulasie moet met artikel 5A(2) en 52(1) van die Wet saamgelees word.

(2) Indien die Ouditeur-Generaal bepaal het dat die vereiste regstellende stappe nie deur die rekenpligtige beampte of die rekenpligtige gesag, na gelang van die geval, geneem is nie, maar dat die wesenlike onreëlmatigheid nie 'n finansiële verlies vir die Staat tot gevolg het of waarskynlik tot gevolg sal hê nie, kan die Ouditeur-Generaal verdere tersaaklike stappe neem, insluitende -

- (a) om die uitvoeringsgesag, tersaaklike wetgewer of enige tersaaklike liggaam aangaande die versuim deur die rekenpligtige beampte of rekenpligtige gesag om regstellende stappe te neem, in kennis te stel;
- (b) regsgedinge; of
- (c) enigiets anders in artikel 5(2)(c) van die Wet beoog.

DEEL 5: SKULDSERTIFIKAAT

Skuldsertifikaat

12.(1) Hierdie Deel moet met artikels 5(2)(b), 5A(3), 5B en 52(1A) van die Wet saamgelees word.

(2) Vir doeleindes van hierdie Deel, sluit "rekenpligtige beampte" ook n voormalige rekenpligtige beampte in, en "lid van die rekenpligtige gesag" sluit ook 'n voormalige lid van die rekenpligtige gesag in.

(3) Die Ouditeur-Generaal moet wanneer hy of sy 'n skuldsertifikaat uitreik in die geval van 'n rekenpligtige beampte of rekenpligtige gesag, na gelang van die geval, wat versuim het om aan regstellende stappe te voldoen, ooreenkomstig die prosedures waarvoor daar in hierdie Deel asook in subartikels (4), (5) en (6) van artikel 5B van die Wet voorsiening gemaak is, handel.

Kennisgewing wanneer Ouditeur-Generaal oorweeg om skuldsertifikaat uit te reik

13. Die Ouditeur-Generaal moet wanneer hy of sy oorweeg om 'n skuldsertifikaat uit te reik aan 'n rekenpligtige beampte, rekenpligtige gesag of individuele lede van 'n rekenpligtige gesag, na gelang van die geval, wat versuim het om die regstellende stappe beoog in artikel 5A van die Wet te neem –

- (a) kennisgewing gee aan daardie rekenpligtige beampte, daardie rekenpligtige gesag of daardie lede van daardie rekenpligtige gesag dat hy of sy oorweeg om aldus op te tree;
- (b) daardie rekenpligtige beampte, daardie rekenpligtige gesag of daardie lede van daardie rekenpligtige gesag van die redes vir die oorweging om 'n skuldsertifikaat uit te reik, in kennis stel;
- (c) die bedrag aandui ten opsigte waarvan die skuldsertifikaat uitgereik gaan word;
- (d) daardie rekenpligtige beampte, daardie rekenpligtige gesag of daardie lede van daardie rekenpligtige gesag uitnoui om skriftelike verhoë ten opsigte van die aangeleentheid binne 20 dae vanaf die datum van daardie kennisgewing aan die Ouditeur-Generaal te rig;
- (e) die aandag van daardie rekenpligtige beampte, daardie rekenpligtige gesag of daardie lede van daardie rekenpligtige gesag op die bepalings van artikel 5B van die Wet vestig;
- (f) indien van toepassing, individuele lede van 'n rekenpligtige gesag in kennis stel dat elkeen van hulle persoonlik, gesamentlik en afsonderlik, aanspreeklik vir enige verlies is; en
- (g) van enige ander inligting voorsien wat die Ouditeur-Generaal mag nodig ag.

Geskrewe verhoë gerig deur rekenpligtige beampte, rekenpligtige gesag of lede van rekenpligtige gesag

14.(1) Die rekenpligtige beampte, rekenpligtige gesag of individuele lede van 'n rekenpligtige gesag, na gelang van die geval, moet binne 20 dae van die datum van die kennisgewing die skriftelike verhoë beoog in regulasie 13(d) indien, wat ook dokumente of inligting met betrekking tot die wesenlike onreëlmatigheid kan insluit wat nie voorheen by die Ouditeur-Generaal ingedien is nie.

(2) Indien daardie rekenpligtige beampte, daardie rekenpligtige gesag of daardie lede van daardie rekenpligtige gesag versuim om die skriftelike verhoë beoog in subregulasie (1) in te dien, of

versuim om aldus binne die voorgeskrewe tydperk te doen, kan die Ouditeur-Generaal op die basis voortgaan dat daardie rekenpligtige beampte, daardie rekenpligtige gesag of daardie lede van daardie rekenpligtige gesag geen beswaar teen die uitreiking van 'n skuldsertifikaat het nie.

Uitnodiging om mondelinge vertoë te rig

15. (1) Na oorweging van die skriftelike vertoë ingedien deur die rekenpligtige beampte, die rekenpligtige gesag of die individuele lede van 'n rekenpligtige gesag, na gelang van die geval, indien enige, moet die Ouditeur-Generaal binne 'n redelike tyd daardie rekenpligtige beampte, daardie rekenpligtige gesag of daardie lede van daardie rekenpligtige gesag skriftelik van die resultaat van die beoordeling van die vertoë beoog in regulasie 14(1) in kennis stel, waarin aangedui word –

- (a) of die Ouditeur-Generaal steeds die uitreiking van 'n skuldsertifikaat oorweeg, of nie; en
- (b) indien hy of sy steeds oorweeg om 'n skuldsertifikaat uit te reik, die redes vir sy of haar besluit.

(2) Indien die Ouditeur-Generaal na oorweging van die skriftelike vertoë beoog in regulasie 14(1) dit steeds oorweeg om 'n skuldsertifikaat uit te reik, moet hy of sy skriftelik 'n uitnodiging aan daardie rekenpligtige beampte, daardie rekenpligtige gesag of daardie lede van daardie rekenpligtige gesag rig om mondelinge vertoë aan 'n advieskomitee ingestel ingevolge artikel 5(2)(b) van die Wet te rig waarin -

- (a) besonderhede van die reëlings vir die datum en plek van die mondelinge vertoë vervat is; en
- (b) die datum waarteen daardie rekenpligtige beampte, daardie rekenpligtige gesag of daardie lede van daardie rekenpligtige gesag die Ouditeur-Generaal in kennis moet stel van sy, haar of hulle voorneme om mondelinge vertoë te rig, vermeld word.

Advieskomitee

16.(1) Indien die rekenpligtige beampte, die rekenpligtige gesag of individuele lede van 'n rekenpligtige gesag, na gelang van die geval, aantoon het dat hy, sy of hulle beoog om mondelinge vertoë soos beoog in artikel 5B(5)(a) van die Wet te rig, moet die Ouditeur-Generaal ingevolge artikel 5(2)(b) van die Wet 'n advieskomitee vir doeleindes van die aanhoor van mondelinge vertoë aanstel.

- (2) Die advieskomitee moet bestaan uit –
- (a) 'n persoon wat beskik oor 'n Suid-Afrikaanse regsgraad of 'n regsgraad wat in Suid-Afrika erken word, wat die voorsitter van die advieskomitee is;
  - (b) 'n ouditeur wat ooreenkomstig die Auditing Profession Wet, 2005 (Wet No. 26 van 2005) geregistreer is; en
  - (c) enige ander persoon of persone wat die Ouditeur-Generaal in sy of haar uitsluitlike diskresie nodig ag.
- (3) Die lede van die advieskomitee word aangestel en vergoed ooreenkomstig die bepalings en voorwaardes deur die Ouditeur-Generaal vasgestel.
- (4) Enige persoon wat in beginsel tot sy of haar aanstelling op 'n advieskomitee instem moet voor sy of haar formele aanstelling deur die Ouditeur-Generaal, en voor enige aanhoring, enige potensiële konflik van belange verklaar.

Mondelinge vertoë

- 17.(1) Die aanhoring van mondelinge vertoë moet ooreenkomstig toepaslike reg en die reëls van natuurlike geregtigheid geskied.
- (2) Die Ouditeur-Generaal moet tydig –
- (a) die lede van die advieskomitee van alle tersaaklike inligting voorsien wat op die aangeleentheid betrekking het; en
  - (b) die rekenpligtige beampte, die rekenpligtige gesag of die individuele lede van 'n rekenpligtige gesag, na gelang van die geval, van enige dokumente voorsien wat nog nie voorheen aan hom, haar of hulle voorsien is nie, of wat nie redelikerwys van hom, haar of hulle verwag kan word om in sy, haar of hulle besit te hê nie.
- (3) Onderhewig aan subregulasie (1), mag geen werknemer van die Ouditeur-Generaal of enige ander persoon voor die aanhoor van mondelinge vertoë die advieskomitee oor die meriete van die aangeleentheid wat deur die advieskomitee beoordeel gaan word, inlig of andersins met die advieskomitee in verbinding tree nie.
- (4) Tydens die aanhoor van mondelinge vertoë het die rekenpligtige beampte, rekenpligtige gesag of die individuele lede van die rekenpligtige gesag die reg tot regsverteenvoerdiging, vir sy, haar of hulle eie onkoste.
- (5) Die lede van die advieskomitee kan onderhewig aan aanwysings deur die voorsitter van daardie komitee enige vraag vra of verduidelikings vereis ten opsigte van enige saak wat op die aangeleentheid voor die advieskomitee van toepassing is.

(6) Onderhewig aan aanwysings van die voorsitter van die advieskomitee, kan daardie rekenpligtige beampte, daardie rekenpligtige gesag of daardie lede van daardie rekenpligtige gesag skriftelike dokumente indien wat nie voorheen by die skriftelike voorleggings beoog in regulasie 13(d) ingesluit is nie.

(7) Werknemers van die Ouditeur-Generaal kan in die uitsluitlike diskresie van die voorsitter van die advieskomitee die aanhoor van mondelinge vertoë bywoon, maar sodanige werknemers mag nie praat of enige dokumente aan die advieskomitee voorlê nie, tensy die voorsitter van die advieskomitee in sy of haar uitsluitlike diskresie anders gelas.

(8) Die Ouditeur-Generaal moet toestelle vir 'n oudio-opname van die aanhoring verskaf, en die Ouditeur-Generaal moet na skriftelike versoek deur daardie rekenpligtige beampte, daardie rekenpligtige gesag of daardie lede van daardie betrokke rekenpligtige gesag onverwyld en gratis 'n afskrif van die opname van die aanhoring aan daardie rekenpligtige beampte, daardie rekenpligtige gesag of daardie lede van daardie rekenpligtige gesag verskaf.

(9) Indien daardie rekenpligtige beampte, daardie rekenpligtige gesag of daardie lede van daardie rekenpligtige gesag versuim of weier na om die aanhoor van mondelinge vertoë by te woon, moet die advieskomitee daardie feit skriftelik aan die Ouditeur-Generaal rapporteer, en die Ouditeur-Generaal kan voortgaan op die basis dat daardie rekenpligtige beampte, daardie rekenpligtige gesag of daardie lede van daardie rekenpligtige gesag van sy, haar of hulle reg om mondelinge vertoë te maak, afstand gedoen het.

Oorweging van mondelinge vertoë deur advieskomitee en verslag aan Ouditeur-Generaal

18.(1) Die advieskomitee moet, wanneer die mondelinge vertoë beoog in regulasie 17 oorweeg word, in ag neem –

- (a) alle inligting wat deur die Ouditeur-Generaal voor die aanhoor van mondelinge vertoë tot die advieskomitee se beskikking gestel is;
- (b) die mondelinge vertoë gerig deur die rekenpligtige beampte, die rekenpligtige gesag of die individuele lede van 'n rekenpligtige gesag, na gelang van die geval, en enige dokument ingedien deur daardie rekenpligtige beampte, daardie rekenpligtige gesag of daardie lede van daardie rekenpligtige gesag;
- (c) norme en standaarde deur die Ouditeur-Generaal vir hierdie doel vasgestel, indien enige;
- (d) enige toepaslike reg; en
- (e) enige ander tersaaklike faktore.

(2) Die advieskomitee moet binne 'n tydperk skriftelik deur die Ouditeur-Generaal bepaal sy bevindings en aanbevelings aangaande die mondelinge verhoë deur daardie rekenpligtige beampte, daardie rekenpligtige gesag of daardie lede van daardie rekenpligtige gesag gerig, by die Ouditeur-Generaal vir sy of haar oorweging indien.

Uitreiking van skuldsertifikaat

19.(1) Vir doeleindes van hierdie regulasie en regulasie 20, beteken "rekenpligtige gesag" elke persoon wat 'n lid van die rekenpligtige gesag was gedurende die tydperk toe die regstellende stappe geneem moes word, en sodanige persoon is gesamentlik en afsonderlik verantwoordelik vir die betaling van 'n bedrag ingevolge enige tersaaklike reg bepaal.

(2) Die Ouditeur-Generaal moet binne 'n redelike tydperk -

- (a) die bevindings en aanbevelings van die advieskomitee beoog in regulasie 18(2) oorweeg; en
- (b) ingevolge artikel 5B(1) van die Wet maar onderhewig aan subregulasie (3), 'n besluit neem ten opsigte van die uitreiking van 'n skuldsertifikaat aan die rekenpligtige beampte of die individuele lede van daardie rekenpligtige gesag, na gelang van die geval.

(3) Indien van toepassing, moet die Ouditeur-Generaal wanneer die besluit beoog in subregulasie (2)(b) geneem word, die feit buite rekening laat dat 'n persoon wat 'n werknemer was van die geouditeerde of 'n lid was van die rekenpligtige gesag, na gelang van die geval, tydens die tydperk toe die regstellende stappe geneem moes word, ten tyde van die neem van daardie besluit nie meer sodanige werknemer of lid is nie.

(4) Die Ouditeur-Generaal moet binne 'n redelike tydperk daardie rekenpligtige beampte of daardie lede van daardie rekenpligtige gesag skriftelik van sy of haar besluit aangaande die uitreiking van die skuldsertifikaat in kennis stel.

(5) Indien die Ouditeur-Generaal besluit het om die skuldsertifikaat uit te reik, moet hy of sy –

- (a) ingevolge artikel 5B(1) van die Wet, die skuldsertifikaat op daardie rekenpligtige beampte of daardie lede van daardie rekenpligtige gesag laat bedien; en
- (b) ingevolge artikel 5B(2) van die Wet, 'n afskrif van die skuldsertifikaat op die uitvoeringsgesag van die geouditeerde laat bedien,

tesame met –

- (i) redes vir sy of haar besluit; en

- (ii) die datum wanneer of die tydstussenposes waarbinne die uitvoeringsgesag die Ouditeur-Generaal van vordering met betrekking tot die voldoening aan of uitvoering van die skuldsertifikaat skriftelik in kennis moet stel.
- (6) Die skuldsertifikaat beoog in subregulasie (5) –
  - (a) moet in die vorm wees soos wat daar in die Aanhangsel voorsiening gemaak word;
  - (b) moet deur die persoon as Ouditeur-Generaal aangestel geteken word.

Invordering van bedrag in skuldsertifikaat gespesifiseer

20.(1) Die rekenpligtige beampte of lede van die rekenpligtige gesag vermeld in die skuldsertifikaat moet die bedrag in daardie skuldsertifikaat uiteengesit aan die Staat betaal.

(2) Die uitvoeringsgesag beoog in artikel 5B(2) van die Wet moet binne 'n tydperk deur die Ouditeur-Generaal bepaal en daarna met gereelde tussenposes soos deur die Ouditeur-Generaal bepaal in die skuldsertifikaat skriftelik verslag aan die Ouditeur-Generaal doen aangaande vordering met die verhaling van die bedrag in die skuldsertifikaat vermeld.

(3) Indien die uitvoeringsgesag versuim om aan subregulasie (2) te voldoen of indien onvoldoende vordering met die verhaling van die bedrag gemaak is, moet die Ouditeur-Generaal daardie uitvoeringsgesag skriftelik in kennis stel van sy of haar voorneme om verslag van daardie versuim aan die tersaaklike wetgewer te doen.

AANHANGSEL**SKULDSERTIFIKAAT****Uitgereik ingevolge artikel 5B(1) van die Wet op Openbare Oudit, 2004 (Wet No. 25 van 2004)**

1. Ek, die ondergetekende _____,
Ouditeur-Generaal van die Republiek van Suid-Afrika, reik hiermee hierdie Skuldsertifikaat ingevolge
artikel 5B(1) van die Wet op Openbare Oudit, 2004, uit ten opsigte van die skuldenaar en vir die
bedrag in hierdie Sertifikaat vermeld.

2. Volle name van skuldenaar:

_____

Identiteitsnommer (indien beskikbaar):

_____

3. Bedrag van skuld:

R _____

(in woorde) _____

_____

_____

_____

tesame met rente van toepassing op die tydperk tussen 30 dae nadat hierdie Sertifikaat op die
skuldenaar beteken is en die datum van volle betaling van die verskuldigde bedrag.

4. Besonderhede van wesenlike onreëlmatigheid: (indien leeg sien aangehegde aanhangsel)

_____

_____

5. Die uitvoeringsgesag verantwoordelik vir die geouditeerde, ten opsigte waarvan die wesenlike onreëlmatigheid plaasgevind het waarna in paragraaf 4 van hierdie Sertifikaat verwys word, moet ingevolge artikel 5B(2) van die Wet op Openbare Oudit, 2004, die bedrag in paragraaf 3 van hierdie Sertifikaat bepaal vanaf die skuldenaar waarna in paragraaf 2 van hierdie Sertifikaat verwys word, verhaal. Die tersaaklike uitvoeringsgesag moet ingevolge artikel 5B(3) van die Wet op Openbare Oudit, 2004, my ingelig hou aangaande vordering gemaak in die verhaling van die verskuldigde bedrag op of voor _____, en daarna ten minste elke drie maande totdat die skuld ten volle betaal is, by versuim waarvan die aangeleentheid by die tersaaklike wetgewer aangemeld sal word.

GETEKEN hierdie _____ dag van _____ 20 _____

te _____

Handtekening: _____

Naam: _____

Ouditeur-Generaal van die Republiek van Suid-Afrika